

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-studentene
November 1977 - 2. årgang

RØYST PROGRESSIV FRONT

vi skal sloss for rettane våre

PF og Sos.Front stiller til val!

Sjå s. 4-5

PUNKTDEMONSTRASJON
MOT SAMSKIPNADS-
BUDSJETTET - EIN FORSMÅK
PÅ STUDENTANE SIN KAMP
MOT FORVERRA ØKONOMISKE
KÅR?

INTERVIEW MED
STUD.REPR. I SS
OM HUSLEIGEAUKENE

STUDENTAVISA I TROMSØ

Redaksjonen:
Solbjørg Lajord, Ørjan B. Dahl
(ansvarlege), Jostein Karlsen,
Siv Kvernmo og
John M. Erlandsen.
Redaksjonen avslutta 11.11.-77

Organ for studentane ved
Universitetet i Tromsø.
Adresse: c/o Studentutvalet,
Tollbugt. 7 b, 9000 Tromsø.
Trykt i 1000 eks. hos
Troms Trykk.

KOM PÅ HOVUDALLMØTET STYRK STUDENTDEMOKRATIET

Tysdag den 22.11. er det hovudallmøte for studentane ved universitetet i Tromsø. Dette er eit viktig hovudallmøte, det skal veljast nytt Studentutval, ny Deleatgruppe til NSU og redaksjon til Studentavisa.

Til desse vala vil det føreliggje 2 alternativ, dei som står på plattformen åt Progressiv Front (PF), og dei på plattformen åt Sosialistisk Front (SF).

AVISREDAKSJONEN VIL OPPMODE STUDENTANE TIL Å RØYSTE PÅ PROGRESSIV FRONT.

Kvifor? :

Utifrå dei 2 plattformene går det klart fram, at her (som og i fagrørsla) står det ei kampline opp mot ei samarbeidslinje.

Dømer :

– Sjøl om det var jobba bra med Tromsfisk-saka på universitetet, mange hadde skrive seg på underskriftslistar osv., var USV/SF imot å arrangere punktdemonstrasjon, men lot SSK og SSF overta de vidare arbeidet.

– Studenutvalet tok initiativ til å danne eit Aksjonsutval (breitt samansett) som skulle arbeide med Disiplinærreglementet. USV møtte ikkje opp.

– USV vil gjennom SF gje inntrykk av at dei står for ein "ny" politikk, i høve til før. Men det som dei skriv i plattformen er som saksa ut fra NSU-leiinga (USV-dominert) sitt arbeidsprogram, og NSU sin politikk og praksis tar jo til å verte ganske godt kjend.

– I SF si plattform er det meste av krava til studentane og framlegg til aksjonsformer drukna bort i mykje ålmen "prat" Td. fagkritikk, - ikkje ein konkret parole eller eit krav. Eller husleigeauka som kjem no på over 20%. Ikkje eit ord skriv SF særigeint om dette, ikkje eit konkret krav som dei står på, - ikkje ei parole som ein kan jobbe vidare framover etter. Og dette er grovt, for det første er husleigeauka eit fantastisk grovt åtak på studentane sin økonomi, og for det andre gjeld det spesielt studentane i Tromsø.

– Idet meste av propagandaen sin har USV/Deleatgruppa/SF kjørt ut hets mot PF og NKS, at dei er "udemokratiske", "diktatoriske", "lammar studentpolitikken" osv. Dette er ein metode for å få folk til å ta avstand frå PF pga. løgn og forvrngingar frå USV, ikkje pga. politikken vi står for. Det er freistnader på sverting av PF på alle vis, og er rein anti-kommunistisk hets.

PF er heilt for å jobbe saman med SF på konkrete saker (td. Disiplinærlova). Men vi tar avstand frå den plattformen SF legg fram, som ikkje er tufta på lina med kamp og aksjonar mot åtaka og framstøyta mot oss studentar.

STUDENTAVISA.

Dette er siste nr. den noverande redaksjonen av Studentavisa gir ut. Dersom PF vinn valet, vil 3 frå redaksjonen sitje over, og vere med i redaksjonen etter jul.

Vi har gjort mange og store feil i redaksjonen, som vi vonar å få kritikk for, frå studentane. Den største feilen er at vi ikkje har tatt alvorleg på å knytte til oss faste korrespondentar rundt omkring på dei ymse institutta. Dette er viktig for å ta opp dei lokale sakene som angår oss studentar.

Vi meiner avisa har forbetra seg ein del frå førre semester, særleg når det gjeld breidda i stoffet. Vi oppmodar alle studentane om å komme med konstruktiv kritikk av avisa.

Eit skrekkens dome på ein "studentavis" må vel vere siste nr. av Studest (Bergen). Hovudinnhaldet i avisa er ein einaste stor kampanje mot AKP (m-l) og Kinas Kommunistiske Parti, og på fram- og baksida kompletterast dette med skrekk-visjonar om Stalin i god "Det Beste"-stil.

Og merk dykk: Dette er dei same folk som skrik opp om at PF og NKS "splittar, er parti-sekreiske, har USV som hovudfienden, lammar studentpolitikken", osv.

Vi må slå fast at ei slik redaksjonell og politisk line, som den StudVest representerer ikkje tener studentane sine interessar, og den einskapen vi treng for å vinne fram med krava.

FRAM FOR EIN STUDENTAVIS SOM TENER STUDENTANE SIN KAMP. RØYST PROGRESSIV FRONT VED VALET.

Praxis om voksenopplæring

Hele folket på skolebenken? er tittelen på det siste nummeret av skoletidsskriftet Praxis, som omhandler voksenopplæring. Livslang læring har vært et overordna prinsipp for norsk skoleplanlegging de siste åra. Praxis skriver om den samfunnmessige bakgrunnen for at denne ideologien har fått slik utbredelse.

Voksenopplæring er et omfattende begrep som dekker mange slags opplæringstilbud. Sølve Sandaker tar for seg ett av dem i en større artikkel: yrkesopplæring for voksne.

AOF er en av gigantene blant opplysningsorganisasjonene—hva slags ideologi formidles gjennom deres mangesidige virksomhet er at av temaene som tas opp i dette Praxis-nummeret.

Hans Fredrik Dahl blir intervjuet om den nye kommunikasjonsteknologien. Hva betyr den for hva vi kan vente oss på voksenopplæringssektoren?

Læring skjer mange andre steder enn i skolen. Hammerverkarbeiderne har gjennomgått en politisk læreprosess etter at konflikta

blei utløst ved Hammerverket. Inge Dreggevik forteller om Hammerverkarbeidernes erfaringer.

Ellers finner en stoff om arbeiderbevegelse og skole, om yrkesforbud, en populær framstilling av Piagets teori om barnets utvikling, bokmeldinger og mye annet interessant stoff i dette nummeret av Praxis.

Abonnement for ett år koster kr. 50,-, enkeltnumre koster kr. 10,-. Kjøpes i Narvesen eller ved henvendelse til Praxis, Gøteborggt. 8, Oslo 5, tlf. (02) 351 700.

UNIVERSITETET OG UTVIKLINGSLANDENE

Universitetene i i-land må legge større vekt på undervisning og forskning om u-land. Det må rettes henstilling til de myndighetene om at det gis større bevilgninger til denne typen virksomhet. Det er også vesentlig at universitetene bidrar til å kaste lys over den feilutvikling som har funnet sted i i-land. Tydelige tegn på at slik feilutvikling er det store antallet mentale lidelser, kriminalitet, forurensning osv.

Dette var noen av de viktigste konklusjonene som ble trukket på seminaret "Universitetet og utviklingslandene" som ble holdt på Kringsjø i tiden 6. - 9. oktober.

Arrangør var ANSA/Mot sultkampanjen. Seminaret samlet et 50-tall deltakere, først og fremst fra de ulike studentorganisasjonene i Norge, men det var også universi-

tetslærere og studenter til stede, foruten noen få representanter fra utviklingslandene.

Men selv om seminaret i sin resolusjon konkluderte med en utvidelse av u-landsstudier, var det også de som mente at det beste ville være om forskningen avskaffet seg selv. Dette fordi forskningen i i-land er til for å skape vekst i BNP i i-landene, og ikke for å legge forholdene til rette for tilfredsstillelse av fundamentale materielle og ikke-materielle behov

Forts. siste side

Bøker sosialister ikke kommer utenom

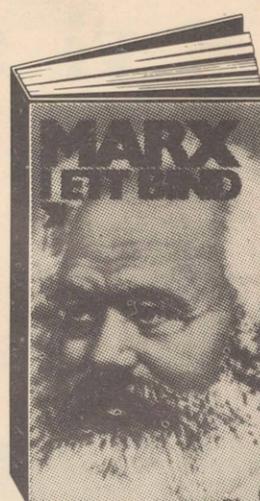
Bygget på skoleringsforedrag Rjasanov holdt for industriarbeidere i 20-åra, en udogmatisk og lettfattelig framstilling for folk uten teoretisk skolerings — og med nye, viktige impulser til folk med forkunnskaper. Oversatt av Tone Tryti.

David Rjasanov:
Marx og Engels
(ikke bare) for
nybegynnere
Kr. 41,—

Boka tar det vanskelige skrittet fra kritikken av kapitalismen til en konkretisering av det sosialistiske alternativet. Om planøkonomi, statsforfatning, demokrati, og alternative maktorganer som arbeiderråd o.l. Jørn Svensson er riksdagsrepresentant for VPK i Sverige, forfatter og marxistisk teoretiker. Oversatt av Tor Andreas Gitlesen.

Jørn Svensson:
Du skal ta ledelsen og makten
Kr. 49,—

Dette utvalget tar sikte på å gi et lett tilgjengelig tverrsnitt av Marx' verk, med hovedvekt på politiske og sosiale emner. Lagt opp med sikte på skoleringsarbeid, utstyrt med en fyldig studieplan. Oversatt av Tom Rønnow
Marx i ett bind
Kr. 37,—

Fås i bokhandelen

STATSBUDSJETTET OG STUDENTØKONOMIEN !

Utviklinga av rentefoten i lånekassa.

Rentefoten av studielåna har aukt sterkt dei siste åra (sjå tab.)

År:	1947	1956	1959	1967	1971	1975
% :	2,75	3,75	4,25	4,75	5,75	6,50

Kvart hopp i rentefoten tyder ei vesentleg auke i gjeldsbøra. Berre det siste hoppet i 1975 på 3/4% førte til at eit lån på 40.000 kr. måtte betalast attende med 6000 kr. meir.

I tillegg til auken i rentefoten vurderer staten og renter i studietida. Det vil sjølsagt tyde ei forverring for alle lånesøkjarene, men hardast vil det ramme dei med lengst studietid.

Dei store lånebeløpa fører med seg at betalingstida auker. I 1964 var vanleg betalingstid omlag 9 år, i dag er 25 år vanleg. Rentetida vert lengre og det vert meir å betale attende på lånet.

Utviklinga av bortebeurastipend.

Parallelt med at rentefoten og betalingstida har aukt, har stipendandelen vorte mindre. Målsettinga for bortebeurastipend da dette

ble innført i 1968, var å dekkje meirutgiftene til studentane som bur heimefrå i studietida. Ut fra opplysningar fra Statistisk Sentralbyrå, kan ein rekna at meirutgiftene i 76/77 var 790 kr. Dette året var bortebeurastipendet på 300 kr. i månaden.

Bortebeurastipendet utgjorde i 69/70 26% av kostnadsnormen. Sidan den gong har prosenten stendig gått nedover. I 77/78 reknar ein at den vil vera 17,45% av kostnadsnormen, iflg. statsbudsjettet. Til samanlikning går NSU inn for at stipendene (grunnstipend og bortebeurastipend) skal utgjera 40% av kostnadsnormen.

Grunnstipend.

Grunnstipendet har stige frå 900 til 1000 kr. på dei 7 åra det har eksistert. I røynda har det, grunna prisstigninga, vorte kraftig redusert.

Iflg. statsbudsjettet for -78 vil satsane sjå slik ut:

Bortebeurastipend: 3850 kr.
(Aukning på 13,2%)
Grunnstipend: 1000 kr.
Kostnadsnorm: 2050 kr.
(Tala er gjevne av NSU)
Stipendandelen vert altså på 18,78%.

Alt dette skjer samstundes som husleigene på studentbyane, samt kantineprisane, auker. Student-samskipnaden har søkt staten om

dispensasjon frå alt som heiter prisstopp.

Statsbudsjettet for -78 syner klårt at det er arbeidsfolk og studentar som skal bera børa av den økonomiske krisa.

Studentane lyt no diskutera korleis vi skal møte desse forverringstil-taka, som i høg grad svekkjer økonomien vår. Staten gjev oss ikkje noko utan vidare, - det vi vil ha, lyt vi sloss for.

Ingen student kan roleg sjå på at lån og stipend i røynda stendig vert mindre, mens prisar og husleiger berre stig. Korleis kan vi møte desse åtaka frå staten? Dette er spørsmål vi vonar vil skape brei diskusjon studentane i mellom.

SU.

DEMONSTRASJON MOT SAMSKIPNADEN SITT FRAMLEGG TIL BUDSJETT.

Torsdag 27. oktober hadde samskipnadsstyret styremøte om samskipnadsbudsjettet. Den viktigste saka var den foreslåtte husleigeauka på studentboligane.

Studentrepresentantane i styret hadde på førehand informert studentane om denne økonomiske forverringa, og kunnngjinga møtte sjølv-sagt motstand blant studentane.

Dette kom mellom anna fram på hovedallmøtet, kor det samrøystes vart vedteke å halde ein punktdemonstrasjon i samband med styret si handsaming av budsjettet.

Demonstrasjonen var arrangert av Studentutvalet og NSU/DG i samarbeid med studentrepresentantane i styret.

Ca. 60 studentar møtte opp utanfor lokalet til samskipnaden. Parolane var mellom anna:

"Inga husleieaukingar i 1978".

"21% husleigeauking er ein provokasjon".

"Staten må dekkje samskipnadsunderskotet—ikkje studentane".

Vi er samde med det som studentrepresentanten i styret sei i intervjuet om at dette er ein god manifestasjon av studentane sitt syn på statsbudsjettframlegget, og vi oppmoder folk til å syne at vi framleis står på krava våre ved å slutte opp om ein eventuell husleigestreik.

TRENINGSTIDER FOR TROMSØSTUDENTENES IDRETTSKLAG

Fotball — damer.
Plasthallen, onsdag 16.00 — 17.00, garderobe D.

Fotball — herrer.
Plasthallen, fredag 16.00 — 18.00, garderobe A.

Innetrim.
Borgtun, onsdag 16.45 — 17.45.

Utetrim.
Utgår. Vi forsøker igjen til våren.

Volleyball.
Alle tider er på Sommerlyst skole.

Mandag: 15.45 — 16.45. Ex. phil. studenter, kamper.

Tirsdag: 15.45 — 16.45. Damer.

Onsdag: 15.45 — 16.45. 3. divisjons laget.

Fredag: 16.00 — 16.45 (to saler). 16.45 — 18.45 (En sal).

Fellestrening for alle denne dagen.

Idrettslaget har følgende grupper:

Volleyballgruppe, fotballgruppe—herrer, fotballgruppe—damer, trimgruppe, ski-gruppe.

Velkommen på trening.

TSI

NOEN BEGIVENHETER FRA SISTE LANDSSTYREMØTE I NSU

De to som møtte fra Tromsø på landsstyremøte 29/10 var Inge Terrum fra delegatgruppa og Roar Hagen fra Studentutvalet.

Udemokratisk utkjør fra NSU ledelsen.

NSUs leder Kjell Roland forsøkte under den første avstemninga å frata representanten fra Studentutvalet stemmeretten. Han hevda at det er delegatgruppa som disponerer de to stemmene Tromsø har i landsstyret og forsøkte på diktatorisk vis å nekte SU å stemme. Dette var brudd på den praksisen vi alltid har fulgt fra Tromsø, og Inge Terrum kunne bekrefte at DG ikke stod bak Roland i denne saka. Han blei også helt isolert med forslaget sitt og trakk det tilbake. Men vi må være forberedt på at NSU vil bruke også dette midlet for å presse PF ut av landsstyret.

NSU går imot hovedallmøtet i Tromsø.

Studentutvalet reiste to resolusjonsforslag for landsstyret. Den ene krevde at Universitetsstyret måtte gi Helge Ramstad stipendiet tilbake. Denne fikk enstemmig til-

lutning fra landsstyret. Den andre resolusjonen tok opp de store prisøkningene i samskipnadsbudsjettet. Flertallet i NSU stemte mot parolen fra Hovedallmøtet i Tromsø — Nei til prisøkninger i -78. De begrunna ikke dette standpunktet nærmere.

Hovedsakene på dette møtet var statsbudsjettet og NSUs syn på den betenkninga Andenes & Tonneson har gitt om disiplinærreglementet.

Landstyret vedtok en enstemmig uttalelse om statsbudsjettet. Uttalelsen viste til at statsbudsjettet betyr fortsatt nedprioritering av universitetene og forverring av studiesituasjonen.

De konservative (som de reaksjonære kaller seg) støtta forslaget fra disiplinærkomiteen om å innføre egne domstoler v. universitetene og disiplinærreglementet med utvisning for inntil to år som sanksjon osv.

NSU ledelsen la fram et forslag som viste at betenkninga ytterligere skjerpa forslaget fra disiplinærkomiteen i retning av å bli et eigna redskap for universitetsledelsen til å fjerne opposisjonelle studenter. Forslaget fra NSU var nær-

mest identisk med vedtaket fra Hovedallmøtet. Jeg stemte derfor for dette forslaget sjøl om PF er uenig i deler av det. Jeg la ved en protokolltilførsel hvor jeg bl.a. påpekte at samtidig som NSU (USV) går imot disiplinærkomiteens forslag om en egen lov om ordensforføyninger og egne domstoler så støtter NSU det andre hovedforslaget fra disiplinærkomiteen. Disiplinærkomiteen hevder nemlig at det er en svakhet ved det felles eksamensreglementet som gjelder for universitetene, at det ikke inneholder noen straffesanksjoner mot fusk. Komiteen foreslår derfor en ny paragraf til det eksisterende reglementet som sier at forsøk på, medvirkning til og fusk automatisk medfører annullasjon av eksamen.

Jeg mener at dette forslaget ikke tjener studentenes interesser. Det er derfor dobbelt feilaktig når NSU ikke bare støtter forslaget, men trekker dette inn i kampen mot disiplinærreglementet som jo må være hovedsaka. NSUs omkved har hele tida vært "mot disiplinærreglementet — for automatisk annullasjon av eksamen."

Roar Hagen

Valgplattform for Progressiv Front

Om plattformen.

Progressiv Front (heretter PF) er en bred, partipolitisk uavhengig interessekampfront som organiserer og mobiliserer studentene til kamp for sine faglige, økonomiske og sosiale interesser. PF er på denne måten en progressiv *kamporganisasjon* på universitetet.

Med dette mener vi at grunnlaget for fronten ikke bare ligger i de standpunkter vi tar til *innholdet* i de saker vi tar opp, men også i den *måten* vi er villige til å sette kravene våre gjennom på. Her på universitetet, som f.eks. på arbeidsplassene, står det en *kamplinj* opp mot en *samarbeidslinj*, og her finner vi kanskje et av de viktigste skillelinjene på PF og andre universitetspolitiske fronter.

Disse to linjene har her på universitetet kommet klart til uttrykk i en rekke av de saker vi til nå har arbeidet med: F.eks. suspensjons-saken, der en studentrepresentant i samskipnadens budsjettvalg ble suspendert høsten 1976, og også under Tromsfisksaken nå i høst.

Motargumenter mot den kamplinj som PF står på, er som oftest at aksjonene tjener reaksjonen, gir borgerpressen kjærkommen anledning til å hetse mot studentene, osv. Konsekvensene av en slik tenkning er at forutsetningen for å få gjennom våre krav, er at studentene forholder seg i ro, og ikke terger eller provoserer noen. En slik argumentasjon er sammenfallende med ønskene til de som er våre motstandere: Nemlig å få gjøre sine reaksjonære vedtak i fred og ro. Erfaringene fra suspensjons-saken høsten 1976 viser dette på en klar måte.

Styrk studentvelferden — kamp mot samskipnadens pris- og husleieøkninger.

Samskipnaden har nettopp offentliggjort sitt budsjett for 1978, som innebærer en omfattende pris- og husleieøkning for studentene, — ca. 20% på husleiene. Dette kommer samtidig som toppledelsen i samskipnaden oppretter nye sjefsstillinger med fete lønner for seg selv. Sammen med utviklingen av lån og stipend innebærer dette en drastisk forverring av vår økonomi.

Når studiefinansieringen fører til slike økonomiske belastninger for de utdannings-søkende, får dette viktige politiske konsekvenser. Den vanskelige situasjonen under studiene, og de store gjeldsbyrdene i tida etterpå, bidrar til å styrke den skeive sosiale, kjønnsmessige og geografiske rekrutteringen til høyere utdanning. De utdannings-søkende blir også tvunget over på mer kortvarig, yrkesrettet utdanning, noe som igjen truer selve rekrutteringsgrunnlaget for universitetet — et rekrutteringsgrunnlag som

samskipnaden selv ved flere anledninger har uttrykt bekymring overfor.

Mot dette provokatoriske samskipnadsbudsjettet må vi sette hardt mot hardt, og PF mener at en ny husleiestreik er det eneste svar vi kan gi på dette.

PF vil derfor arbeide for å danne oppslutning for en slik aksjon blant studentene.

Vi går imot enhver økonomisk forverring i 1978, og mener at staten har det økonomiske ansvaret for samskipnadens underskudd.

Vi reiser også krav om at samskipnaden skal ta igjen de oppgaver de til nå har forsømt med bl.a. utbygging av helse-tjeneste for studentene, og også utbygging av dag-hjem.

Vi avviser også den modell for oppbygging av samskipnaden som Alstadheimutvalgets innstilling skisserer, og avviser snikinnføring av denne gjennom f.eks. statsbudsjettet for 1978, og den søknad NETS sendte i høst-semesteret.

Kamp for de demokratiske rettighetene — avvis forslaget til lov om ordensforføyninger.

Forslaget til lov om ordensforføyninger har møtt stor motstand på alle universitet, og i særdeleshet her i Tromsø. Loven åpner klart for politisk knebling av studentene. Lovforslaget skal opp på rektormøtet i november, og etter dette antakelig inn for departement og storting. Kampen mot det er derfor på ingen måte slutt, og Studentutvalget har tatt initiativ til å danne en bred partipolitisk uavhengig aksjonskomite mot disiplinærreglementet.

Dersom rektormøtet vedtar et disiplinærreglement, eller deler av dette, så er vårt krav at Tromsø må holdes utenfor. I motsatt fall må vi være villige til å møte vedtaket med omfattende aksjoner. Men selv om universitetet i Tromsø blir holdt utenfor, må vi stille oss solidariske med de læresteder som blir underlagt en slik lov, og føre en solidarisk kamp sammen med disse.

Kritikk av fag, pensum og eksamen.

En rekke fag står i dag overfor alvorlige endringer som har store konsekvenser for både innholdet i fagene og strukturen. Viktigste av disse er innstillingen fra den nasjonale cand.mag.komite, og forslaget til nytt gradssystem på realfagene. Begge disse innstillingene representerer omfattende rasjonalisering og oppsplitting av studiene, som bl.a. øker lesepresset og vanskeliggjør kritisk fordykning i fagene. Videre får cand.mag.komiteen konsekvenser både for pedagogisk seminar og ex. phil.

PF går imot begge disse innstillingene.

Vi går også inn for å bevare ex.phil. mot de framstøt som måtte komme mot dette studiet.

Fagene, pensum og eksamen er i dag tilpasset næringslivet og kapitalens behov og interesser. PF vil kjempe mot det borgerlige innholdet som i dag gjennomsyrrer fagene. Vi vil kjempe mot det kvinne-diskriminerende syn som ofte kommer til uttrykk i lærebøkene, og mot den omfattende språklige diskriminering som i dag foregår. PF krever at lærebøker må foreligge samtidig på begge målformer, og til samme pris.

PF vil også kjempe mot økt lesepress som følge av økt pensum eller forkorting av studietiden.

Vi vil også kjempe mot enhver tilstramning av eksamen, og for bedre og mer fleksible eksamensordninger.

Styrk studentdemokratiet — avvis angrepene mot vår interesseorganisering.

Som oftest når studentene reiser seg til kamp, møtes vi med angrep på vår interesseorganisering. Disse angrepene har til hensikt å passivisere studentene politisk. Sist vi så dette, var når studentene, med studentutvalget i spissen, aksjonerte under den såkalte suspensjons-saken høsten 1976.

Angrepene kommer fra mange kanter: Fra universitetsledelsen, fra staten direkte, og fra Alstadheimutvalgets innstilling. Uansett hvor angrepene kommer fra, vil PF kjempe for vår selvskrevne rett til selv å bestemme vår interesseorganisering, også våre valgordninger.

Det er også viktig at ethvert grunnplan har den hele og fulle politiske kontroll med de representanter det velger til råd og utvalg. PF går derfor inn for at enhver valgt studentrepresentant må ha informasjonsplikt overfor sitt grunnplan, bundet mandat, og at tilbakekallingsrett må brukes overfor representanter som setter seg ut over de mandat grunnplanet har gitt.

Allmøtene må også styrkes som slagkraftige våpen i studentenes interessekamp. Dette må både gjelde selve oppmøtet, og bredden i den debatt som foregår.

Kontakten mellom studentutvalget og instituttenes arbeidsutvalg må også styrkes.

På det nasjonale plan står Norsk Studentunion (NSU) sentralt. Denne er i dag SV-dominert, og fungerer i hovedsaken som en sentral resolusjonskvern, men minimal betydning for de kamper som føres rundt om på lærestedene.

SV-ledelsen i NSU har direkte stemt imot en hel rekke progressive forslag til vedtak, bl.a. om å styrke nynorsk

Denne plattform er en VALGPLATTFORM. Det vil si at plattformen ikke er en omfattende og fullstendig analyse av alle de områder en progressiv studentpolitikk må dekke. Den er derimot en plattform som tar opp de saker vi regner som viktige i neste semester.

Det betyr altså at dette er et utvalg av saker, og at det sikkert vil komme til viktige saker som vi ikke har oversikt over nå.

som skriftmål innen organisasjonen. SV-ledelsen i NSU har også stemt mot en rekke forslag om økonomisk støtte til arbeidere i streik. Dette samtidig som de selv bevilger seg feite pampelønninger.

SV-ledelsen stemte også på siste NSU-møte mot en resolusjon om samskipnadsbudsjettet for 1978 i Tromsø, som var i tråd med hovedallmøtets vedtak her oppe.

PF vil kjempe for å gjøre NSU til en reell kamporganisasjon, som kan gå i spissen for å mobilisere studenten til kamp for egne interesser.

Enget studenter — arbeidere.

PF vil arbeide for å utvikle en kraftig støttebevegelse til grupper i kamp mot stat og kapital. Særlig vil vi støtte de mange kampene for lønnskrav og fagorganisering som arbeidere har reist i den siste tiden.

I Tromsø er Tromsfisksaken en stadig pågående og viktig kamp. Denne vil sikkert også være aktuell i vårsemesteret, og PF vil særlig arbeide for å utvikle et støttarbeid til denne.

Kamp mot facismen.

Over hele verden skjerper kampen mot facismen seg. I Norge er Tromsø et av de stedene der kampen mellom

facismer og progressive har kommet klartest til uttrykk (eks. sprengningen av Oktober bokhandel, angrepene mot demonstrasjon osv.).

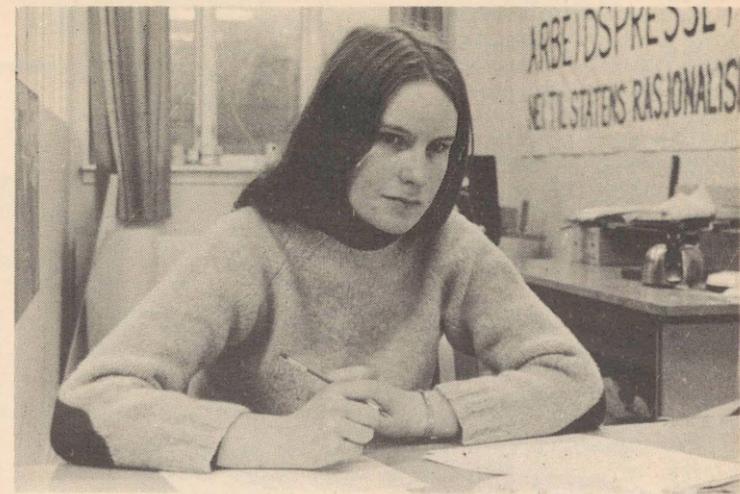
PF vil ta aktivt del i denne kampen mot facismen uansett i hvilke former den ytrer seg. PF krever forbud av nazipartiet Norsk Front, og vil bl.a. nekte medlemmer og sympatisører av organisasjonen i å agitere for sin facistiske politikk på universitetet og i aviser og publikasjoner som gis ut på universitetet eller av studentorganer.

Kamp mot all imperialism — støtt frigjøringsbevegelsen i den tredje verden.

PF støtter den kampen som verdens folk fører mot imperialismen. Den tredje verdens folk viser veien og leder an i denne kampen. Seiren til folket i Vietnam og Kamputchea er strålende eksempler på hvordan små land har vært i stand til å kaste ut imperialistiske undertrykkere.

I dagens kamp er frigjøringskampen i Azania et av de mest framskredne eksempler. Folket der fører en militant kamp, og PF støtter den frigjøringskampen det afrikanske folket fører mot de hvite undertrykkerne.

INTERVJU MED KIRSTI FRÅ STUDENTUTVALET.

Du har jobba aktivt i Studentutvalet på Progressiv Front si plattform dette semesteret. Korleis vil du oppsummere dette arbeidet?

Kirsti:

Eg synes Studentutvalet har jobba bra dette semesteret. Vi har teke opp sentrale studentpolitiske saker som til dømes kampen mot disiplinærlova og grad og cand.mag.komiteen.

Forutan dette har Tromsfisk kampen vore sentral, sjølv om det ikkje var streik på Universitetet slik målet var, klarte vi å få i gong ein brei diskusjon blant studentane som fekk fleire til å ta stilling for dei oppsagde.

Korleis meiner du at studentane skal møte åtaka frå staten på oss?

Kirsti:

Staten kjem stendig med nye åtak på studentane. Dei auker husleiene og kantineprisar gjennom samskipnadane samstundes som lån og stipend vert mindre. Vidare rasjonaliserar dei studia slik at lese og eksamenspress vert hårdare o.s.b.

Alt dette må vi slå attende gjennom slagkraftige aksjonar, politiske streikar og undervisningsboikott.

Kva slags inntrykk har du av USV si studentpolitikk?

Kirsti:

Eg tykkjer det vert mykje prat om kamp og aksjonar utan at det vert gjort noke. USV og SU har teke opp mange av dei same sakene og til dels vore samde. Men skil-

VALGPLATTFORM SOSIALISTISK FRONT

Kva er SOSIALISTISK FRONT?

SOSIALISTISK FRONT er eit organisatorisk uttrykk for det samarbeidet som starta mellom USV og uavhengige sosialistar i vår då vi tok over NSU-delegatgruppa.

Fronten er idag primært eit samarbeidsforum, tufta på ei felles politisk plattform og aksjonsprogram, som i hovudsak er orientert mot student-/utdannings-politikk. Det er altså ikkje ein fasttømra organisasjon eller avdeling av nokon landsomfattande organisasjon.

Vi ynskjer heller at det parallelt med det politiske arbeidet framover skal avklarast kva karakter denne fronten skal ha.

Utgangspunktet for det studentpolitiske arbeidet må vere vår konkrete situasjon, dvs. fag og arbeidsforhold og den samfunnsmessige samanhengen dette inngår i. Det er staten som organiserer og finansierer (gjennom skatteinntektene) utdaningssektoren.

Den statlege Utdaningspolitikken er grovt sett underlagt to omsyn:

– Kapitalens bestemte kvalifikasjonsbehov, altså kva slags ideologiske og kunnskapsmessige kvalifikasjoner skuleelevar og studentar må ha for å vere nyttige for kapitalen. Desse krava endrar seg med endringar i produksjonsprosessen.

– Behovet for å halde utgiftene til slike uproduktive sektorar som utdanning, helsevesen osv. så låge som råd. Dette gjeld særskilt i periodar der kapitalen er i krise.

I dag gjev dette seg utslag i:

- Nedprioritering av universiteta gjennom fastfrysing av løyvingane og direkte regulering av studenttalet (lukking).
- Overgang til kortare og meir fleksible utdaningsformer (t.d. PH/DH-systemet) og omlegging av universitetsutdanninga: Studietidsnedsettning, innføring av mindre kurseiningar og vektal, skilje mellom forskning og undervisning.
- Dårlegare studiefinansierings- og velferdstilbod.
- Strengare politisk kontroll gjennom nye valordningar og disiplinærreglement.

I dag er det ikkje lenger dei store og heilskaplege universitetsplanane vi blir stilte overfor, men deira konkrete gjennomføring i form av lokale, dryppvise reformer.

Desse reformene er viktige fordi dei verkar direkte styrande og disiplinerte inn på det faglege arbeidet. Både utanomfagleg og fagkritisk aktivitet blir vanskeleggjort. Kontrollen med utdanningas innhald og den fagleg-politiske disiplineringa blir såleis sikra gjennom budsjettpolitikken og tilstrammingar i studiestrukturen.

For sosialistar er det viktig å peike på at statend politikkk ikkje er tilfeldig, men diktert av dei problem og motseiingar som det kapitalistiske samfunnet til eikvar tid skaper. Dei yrkesfunksjonane som faga skal kvalifisere oss til, fyller bestemte samfunnsmessige behov: Vi skal tileigne oss teknikkar for "løysing" av samfunnsmessige motseiingar og skaffe til rette kunnskap til bruk i kapitalens ut-

bytting og rovdrift på naturressursane. Alle dei som skal i skuleverket skal lære elevane at det borgerlege samfunnet er det beste av alle samfunn, og at alle problem kan finne si løysing innafor dette samfunnets rammer. I helse- og sosialvesenet skal vi drive renovasjonsarbeid i høve til ei samfunnsutvikling som skaper stadig fleire sosiale og medisinske problem.

Det er nødvendig at sosialistar analyserer og kritiserer korleis faget og dei framtidige yrkesfunksjonane er underlagt heile det kapitalistiske systemet. Bare på denne måten kan det bli ein kon-

kret samanheng mellom vår eigen situasjon og kampen for sosialismen. (Ein kan jo sjølv sagt proletarisere seg, men dette er bare eit individualistisk opprør mot arbeidsdelinga).

Vi vil kjempe mot både økonomisk og sosial forverring og fagleg og politisk disiplinering som gjer oss til lydige brikker i kapitalen sitt spel. Vi vil samstundes framheve arbeiderklassen sin ledande rolle i kampen for sosialismen, og stø den anti-imperialistiske kampen både nasjonalt og internasjonalt.

STØ SOSIALISTISK FRONT VED VALET.

SOSIALISTISK FRONT stiller til valg for å styrke og utvikle det studentpolitiske arbeidet ved Universitetet i Tromsø, og for å vinne flest mulig studenter for sosialismen. Arbeidet for disse oppgavene kan bare oppnå framgang dersom studentpolitikken blir ledet etter helt andre linjer enn de Progressiv Front hat stått for. Grunnlaget for vårt arbeid er nedfelt i den foreløpige politiske plattformen til SOSIALISTISK FRONT. Vi vil her konkretisere denne til hvilke arbeidsfelter vi vil prioritere og hvordan vi vil jobbe.

A) Arbeidsfelter:

Fagkritikk.

Fagkritikk omfatter mange former for aktiviteter. De mer teoretiske går på en kritikk av det borgerlige innholdet i fagene, av utdanningas oppbygging av samfunnsmessige funksjon og av de framtidige yrkesfunksjonene vi skal bli satt til å ivareta.

De mer praktiske består i forsøk på å utnytte kunnskaper i arbeiderklassens tjeneste eller i annen samfunnskritisk sammenheng. Det fagkritiske arbeidet ved Universitetet i Tromsø er kommet svært kort. Vi vil støtte fagkritiske initiativ og prosjekter på de enkelte institutt. Vi vil også sjøl arrangere fagkritiske seminarer på forskjellige fagområder for å hjelpe arbeidet i gang, og bidra til å formidle impulser fra andre læresteder.

Studiestrukturendringene.

Vi vil spre informasjon om de omleggingene som nå er på trappene på alle fagområdene, og sørge for at diskusjonene kan komme i gang blant studentene. Dette omfatter Gradskomiteen og Cand. mag. komiteens innstillinger, utredningene som pågår om forskeropplæring og endringer i gradsstrukturen på HF- og SV-fagene og innstillinga om den praktisk-pedagogiske utdanninga. I tillegg kommer en rekke konkrete framstøt på de enkelte fag og institutt som er i tråd med disse innstillingene. Studiestrukturendringer har store

faglige og politiske konsekvenser. Kampen mot disse må derfor knyttes sammen med det fagkritiske arbeidet.

Vi går imot studiestrukturendringer som:

- øker arbeidspresset i studiene og skaper mer eksamensjag,
- splitter opp fagene og fremmer overflatisk innlæring,
- vanskeliggjør kritisk fordypning og tid til utenomfaglige aktiviteter,
- skaper vanskeligere arbeidssituasjon etter studiene.

Samskipnaden.

Alstادهimutvalgets innstilling om organiseringa av velferden for skoleelever og studenter er foreløpig lagt på is, men innholdet blir likevel fulgt opp i Statsbudsjettet for 1978. Samtidig har Norsk Elevsamskipnad for Teknisk Studerende (NETS) bedt om forhandlinger om en mulig innlemming i Samskipnaden.

Vi går imot oppbygging av mammut-samskipnader med studentting som styringsorgan. Vi avviser alt snakk om "brukerstyring". Studentenes økonomi er på den ene sida bestemt av lån og stipend, på den andre sida av prisnivået generelt i samfunnet – med prisen på Samskipnadens ytelser som en viktig del. Uten tilstrekkelig høye lån og stipend og direkte statlige tilskudd, blir et studentflertall i Samskipnadens styre bare tvunget til å administrere sin egen forverring. Vi krever at staten overtar det reelle ansvaret for studentenes velferd. Vi vil forhandle med NETS med sikte på å komme fram til felles krav til velferdstilbudet som vi kan stille til staten.

Prisstoppet har for høsten 77 bedret vår økonomiske situasjon. Stipendene dekker mer av husleiene enn noen gang før. Men avstanden til de utdanningsøkendes krav til studiefinansieringa er fortsatt stor. Vi kan ikke godta at Samskipnaden kompenserer for pristoppet ved å frata studentene denne lille forbedringa og attpåtil forverrer vår økonomiske situasjon i for-

hold til tidligere. Vi går imot de foreslåtte prisøkningene, og krever at staten dekker det underskuddet Samskipnaden har fått p.g.a. pristoppet.

Studiefinansieringa.

Vi står på krava fra De Utdanningsøkendes Kontaktutvalg (DUK):

- Kostnadsnormen må heves. (For 77/78: Kr. 2600 pr. mnd.)
- 40 % stipendandel. For (77/78: Borteboerstipend på kr. 650 og

SOSIALISTISK arbeidsprogram FRONT

grunnstipend på kr. 390 pr. mnd.)

–Lånerenta tilbake til 1974-nivå. (5,75 %).

I tillegg krever vi et eget reisestipend for tre heimreiser i året, og at forsørgerstipendet heves (For 77/78: kr. 3000 for første barn, kr. 1000 for hvert barn deretter.) Vi avviser derfor alle forslag til lån og stipend som fører til at noen grupper kommer dårligere ut enn i dag.

Samtidig må vi konkretisere krava våre i forbindelse med at Kirke- og Undervisningsdepartementet (KUD) nå har nedsatt et utvalg til å utrede utdanningsfinansieringa. Vi vil ta initiativet til å få reist en diskusjon om dette hvor vi også trekker inn det arbeidet som ble gjort i Låneplassen inntil KUD oppnevnte den nye komiteen.

Kampen for bedre studiefinansiering er viktig for å motarbeide de skeive sosiale, kjønsmessige og geografiske rekrutteringa til høyere utdanning. En dårlig studiefinansiering presser dessuten studentene over på mer kortvarige,

yrkesretta utdanning, skaper økt studiepress og tvinger stadig flere til å ta deltidsarbeid i tillegg til studiene.

Disiplinærreglementet.

Vi vil fortsatt arbeide mot at det innføres et eget disiplinærreglement og opprettes interne domstoler på universitetene. Dersom reglementet får tilslutning på Rektormøtet, blir det aktuelt å følge opp saka med aksjoner.

Allmennpolitisk arbeid.

Vi vil støtte den internasjonale klassekampen. Spesielt vil vi prioritere streikestøttearbeid, kvinnepolitisk og økopolitisk arbeid og internasjonal solidaritet. Solidariteten med studentbevegelser i andre land vil bli framhevet.

B) Arbeidsmåter.

Den statlige reformpolitikken har endret karakter. Dette krever at studentbevegelsen har innsikt i hovedtrekkene ved endringsprosessen og er i stand til å se sammenhengene. Arbeidet må koordineres på mange felter, deriblant det universitetsparlamentariske arbeidet.

Det studentpolitiske arbeidet i Tromsø er preget av at få har oversikt over hva som skjer, arbeidet er dårlig samordnet og representantene i ulike organer "svever fritt". Hovedallmøtene har under Progressiv Fronts ledelse ikke vært i stand til å følge opp og diskutere hva som skjer på Universitetet.

Vi vil bidra til å endre denne situasjonen ved å arbeide etter de politiske retningslinjene som ligger i SOSIALISTISK FRONTS plattform og arbeidsprogram. Dessuten mener vi at den nåværende studentorganiseringa i tida framover må bli tatt opp til kritisk vurdering.

I første omgang vil vi legge vekt på at Studentutvalget og Delegatgruppa styrker kontakten med instituttene. Vi vil innføre ei ordning med fellesmøter mellom SU, AU-

ene og repr. i Tinget og Samskipnadsstyret hver 14. dag.

Studentavisa vil redaksjonelt bli preget av de prioriteringene som er gjort i vårt politiske grunnlag og av SUs daglige arbeid.

Men vi vil også legge om avisa, slik at den både har en del teoretiske artikler og mer oppsøkende, reportasjepreget stoff. Avisa må i større grad formidle ideer og erfaringer blant studenter her på Universitetet og i forhold til andre læresteder. Den må få flere i tale, og bringe fram motsatte syn på universitetspolitiske saker, streikestøtte, kvinnepolitikk, økopolitikk og internasjonal solidaritet. Billedstoffet og lay-outen må bli bedre. Vi vil blant annet strukturere avisa mer og kjøre faste spalter. Vi tar også sikte på å styrke samarbeidet og utvekslinga av stoff med studentavisene ved universitetene i Oslo, Trondheim og Bergen.

SLUTT OPP OM SOSIALISTISK FRONT.

STEM INN EN NY POLITIKK I DE VIKTIGSTE STUDENTPOLITISKE ORGANENE!

INTERVJU MED KIRSTI

Forts. fra side 4

naden går på kva slags metodar dei er viljuge til å gjere bruk av for å få fram ein rett politikk.

Har du noke formeining om den nystarta Sosialistisk Front til Usv og uavhengige sosialistar?

Kirsti:

Eg kan lese plattformen deira. Det var mykje analyse og fine ord, men eg undrast framleis på kva dei konkret har tenkt å gjere.

Til sist vil eg oppmode folk til å stemme Progressiv Front til valet den 22. 11.

PROGRESSIV FRONT MED NYE SEKTERISKE UTSPILL

Lederartikkelen i siste nr. av STUDENTAVISA tar opp disiplinærreglementet. Hvis dette reglementet blir vedtatt, vil det være et alvorlig politisk kneblingsframstøt overfor studentene. Vi spør oss derfor: Hvorfor prioriterer da redaksjonen kampen mot delegatgruppa framfor kampen mot disiplinærreglementet?

Forslaget til "Lov om ordensforføyninger" og den seinere uttalelsen fra juristene Andenæs og Tønnessen har vært behandla i de fleste organene her ved Universitetet. Både allmøter, instituttråd, ting og styre har gått imot at det innføres et eget disiplinærreglement og opprettes interne domstoler på universitetene. Saka skal nå opp på rektormøtet i november, og siden avgjøres av Departementet.

Hva innebærer disiplinærreglementet?

Uttalelsen fra Andenæs/Tønnessen tolker det opprinnelige forslaget i skjerpene retning. Reglementet skal nå ramme følgende tilfelle: fusk til eksamen, uredelige studietilgang, skader på eller stjeling av gjenstander fra lærestedet, utilbørlig opptreden overfor medstudenter eller ansatte, brudd på taushetslønne, vedvarende eller grov overtredelse av ordensregler.

Bortsett fra fusk til eksamen, finnes det sanksjoner for alle de nevnte forseelser i vanlig norsk lov. Andre disiplinærregler enn eksamensregler, kan det derfor bare være en grunn til at universitetsledelsene ønsker: *De ønsker et mer tjenlig redskap for å ramme uønsket politisk aktivitet.* Disiplinærreglementet vil kunne brukes til å slå ned på studentpolitiske aksjoner o.l., og det vil kunne brukes til å "statuere eksempler" og slik virke politisk disiplinerende på langt flere enn de som direkte rammes. Reglementet har dessuten fått et enda alvorligere tilsnitt ved at den såkalte disiplinærnemnda er foreslått vedtaksdyktig uten studentrepresentanter. Alt dette peker i retning av vesttyske tilstander også på norske universiteter.

Hva vil skje på rektormøtet?

I denne situasjonen vil vi understreke det positive i den klare avvisninga av disiplinærreglementet ved Universitetet i Tromsø. Men mye tyder på at det standpunktet *Løchen* vil innta på rektormøtet på vegne av Universitetet i Tromsø, ikke får særlig støtte fra de andre universitetsledelsene. Det er derfor viktig fortsatt å arbeide for å spre opplysning om hva disiplinærreglementet innebærer og styrke motstanden mot at det innføres.

Hvordan prioriterer så Studentutvalget og redaksjonen i STUDENTAVISA i denne saka?

I siste nr. av STUDENTAVISA er disiplinærreglementet viet lederplass. Men istedenfor å argumentere mot disiplinærreglementet og bygge ut aksjonsenheten i tida framover, er hele artikkelen viet et løgnaktig og splittende angrep på delegatgruppa. Artikkelen henger seg opp i en løsevevning fra en veggavis delegatgruppa har hatt oppe, og gjør spørsmålet om fusk og eksamen til en hovedsak. Vi har hele tida sagt at dette er underordna spørsmål i kampen mot disiplinærreglementet, og det står vi fortsatt på. Vi vil derfor ikke her gå inn på en generell diskusjon om "eksamen som borgarskapet sitt terrorismiddel". Vi vil derimot arrestere lederskribenten i en klar forvrenning av vårt standpunkt, og utdype hva vi mener.

Delegatgruppas syn på spørsmålet om fusk.

Vi går ikke inn for et eget disiplinærreglement mot fusk, og vi går heller ikke inn for at studenter som fusk skal

kunne utvises for to år (!). Dette er løgn. Vårt standpunkt er at det bør føyes til et punkt om fusk i det eksisterende eksamensreglementet, og at annullering må være det eneste sanksjonsmiddel.

Begrunnelsen for dette er at fusk er den eneste forseelsen i disiplinærreglementet som ikke er dekket av den sivile lovgivinga. For å forhindre et eget disiplinærreglement mot fusk, går vi inn for at punktet tas med i det eksisterende eksamensreglementet. For å forhindre en vilkårlig forskjellsbehandling og mer vidtrekkende forføyninger overfor studenter som fusker, går vi inn for at annullasjon skal være eneste tillatte sanksjonsmiddel. Denne linja har også fått tilslutning på alle de allmøtene der disiplinærreglementet har vært diskutert.

Hva mener egentlig NKS/PF?

Men vi må videre spørre hva

NKS/PF egentlig mener: I lederartikkelen i STUDENTAVISA står det at PF ikke går inn for fusk til eksamen. Samtidig står det at det å straffe fusk er å undertrykke studentene. Når vi i delegatgruppa — i likhet med PF i Oslo — går inn for at spørsmålet om fusk og annullering av eksamen skal inn i eksamensreglementet, er det "ei line som ikkje forsvarar studentane mot borgarskapet si undertrykking".

Dette er en *sjølmotsigelse*: Hvis fusk ikke skal straffes, betyr det at fusk er tillatt. Det er å forsvere fusk. Hvis fusk er tillatt, betyr det at troverdigheten av eksamensvitnemål og hele eksamensinstitusjonen er undergravd. NKS/PF må derfor i samme åndedrett som de forsvarer fusk også gå imot enhver eksamensordning ved universitetene. Dette er *illusjonspolitik* å gå inn for på kort sikt, og en avsporing av kampen mot disiplinærreglementet.

PROGRESSIV FRONT OG KAMPEN MOT VINDMØLLENE

Avisredaksjonen gjorde i siste nr. av "Studentavisa" et stort poeng av en uttalelse fra delegatgruppa hvor vi går inn for å opprettholde universitetseksamener. Redaksjonen sier "nei til eksamensterror" og mener det er likegyldig om det er borgerskapet på universitetet eller utenfor universitetet som evaluerer studentene. Vi mener at en slik måte å se det på er altfor enkel.

NKS/PF sitt syn på eksamen

kan oppsummeres slik: "Borgerskapet bruker pensum til å presse sitt verdensbilde inn i hodene på oss. Videre bruker borgerskapet og staten et grotesk eksamenssystem som bygger på konkurranse og terror, til å presse studentene til å følge med i det stadig økende fagpresset." "Eksamen er borgerskapet sin måte å kontrollere at studentane lærer det borgerskapet har avgjort skal vere innholdet i faga, dvs. den borgarlege ideologien og kunnskapen som vert spreidd gjennom lærebøkene." Slike allmenne halv-sannheter blir *banaliteter*. Når en kon-

kret politikk skal stakes ut fra banaliteter, fører det lett på avveier. Ei slik avsporing er det i dag å reise *kamp mot hele eksamenssystemet* og si at det er likegyldig hvordan vi evalueres.

Eksamenssystemets funksjoner.

Eksamen har etter vår mening tre hovedfunksjoner: Den er et *utvelgelsesmiddel* for studier og til stillinger i yrkeslivet. Den har en *pedagogisk og sosialiserende funksjon* ved at den som mål for utdanninga virker tilbake på sjølve læringsprosessen. Den styrende virkninga på rekruttering og læring inngår for

mentet.

Videre står argumentasjonen i lederartikkelen i *motstrid* til PF/SU sitt forslag til vedtak på hovedallmøtet 17.10. Her er det underforstått at fusk i dag *blir* møtt med sanksjoner, og kravet er bare at sanksjonsmidlene må avgjøres i hvert enkelt tilfelle. Forslaget innebærer hverken et forsvar for fusk eller et angrep på eksamen. Den eneste forskjellen fra delegatgruppas forslag, er at det ikke slår fast at annullasjon er eneste tillatte sanksjonsmiddel. *Oppsummert*: NKS/PF neglisjerer kampen mot sjølve disiplinærreglementet, og prioriterer istedet kampen mot delegatgruppa og studentfalletallets syn. I tråd med vanlig sekterisk praksis blir underordna spørsmål forstørret og opportunisten viser seg i en stadig vakling og forvirring.

NSU/Delegatgruppa
i Tromsø.

det tredje i en mer overordna *maktfunksjon*. En grundig analyse av hvordan disse funksjonene henger sammen med hele det kapitalistiske herredømmesystemet, er gjennomført i to bøker av *Steinar Kvale*: "En eksaminasjon av universitetseksamener" (Oslo 1970) og "Eksamenskritikk som kapitalismekritikk" (Oslo 1973). Disse bøkene er virkelig verdt å lese.

Kvale påpeker også hvordan det historisk har skjedd en overgang fra et rituelt og føydalt preget eksamenssystem, til konkurransekapitalismens byråkratiske eksamenssystem — og til det rasjonaliserte eksamenssystemet som gjenspeiler og fremmer et monopolkapitalistisk samfunn. Eksamen har utviklet seg fra en produktkontroll til en *prosesskontroll*. Evalueringa blir mer og mer en integrert del

Forts. siste side

REDAKSJONEN SVARER NSU/DG, OG STÅR FORTSATT PÅ PAROLEN: NEI TIL EKSAMENSTERROR!

Før vi går over til å ta opp eksamen spesielt, må 3 ting klargjerast.

- 1) Hensikta med leiaren i førre nr. av studentavisa var å ta opp vårt syn på eksamen og undertrykkinga denne fører med seg, — ikkje disiplinærreglementet. Det var ein polemikk mot NSU/dg, som går inn for eksamen og annullasjon av eksamen ved fusk, noko både overskrifta og artikkelen syner klart.
- 2) Vi er heilt for å stå samla i kampen mot disiplinærreglementet, og kan ikkje sjå at det å føre ut eit anna syn på eksamenar enn NSU/Dg. er å splitte fronten mot disiplinærlova. (Difor er vi samde i at desse to tinga vert diskutert adskilte, noko vi gjekk inn for på førre hovudallmøte).
- 3) Synet på eksamen er ikkje diskutert i PF, og står difor for redaksjonen si rekning (noko vi skulle ha opplyst om i leiaren):

Så over til NSU/Dg. sine artiklar (Vi svarer på begge under eitt):

Kva har vi egentleg skrive.

Kva har vi egentleg skrive.

Vi har ikkje hevda at Dg. går inn for utvisning i to år for folk som fuskar, i leiaren står det: "Å verte utvist i 2 år (—eller annullering av eksamen), fører til at dei aller fleste må slutte studiet, noko som fører til problem med tilbakebetalinga av lån (på låg løn)." Komite-innstillinga foreslår 2 års utvisning som straff mot fusk, noko Dg. går imot — og det er bra! Men samstundes foreslår Dg. eit eget eksamensreglement med annullasjon av eksamen som straff, og det er vi imot.

Kva meiner egentleg PF, spør Dg.?

Vi slo fast i leiaren:

- 1) Fusk er ei kortsiktig og individualistisk "løysing" på problema, som ikkje vil føre til anna enn straffeaksjonar mot dei som fuskar. Difor meiner vi at kamp mot eksamen lyt først kollektivt, av ein samla studentmasse.
- 2) Men samstundes som vi seier at fusk ikkje fører fram, må vi analysere årsakene til at folk

fuskar, som td. lesepresse, stramme tidsrammer, karakterjaget. Då vil ein komme fram til at fusk er ein undertrykt sin fortvilte reaksjon på noko (dvs. eksamen) han oppfatar som terror og først og framst eit individuelt problem.

3) Skal vi så forsvere denne studenten, eller skal vi gå inn for straffeaksjonar mot han? — Vi meiner det første, og Dg. tydelegvis det siste.

Det er borgarskapet som har avgjort at det skal vere eksamenar (og ikkje studentane sjølv), og er vel vitande om at han tener interessane deira. Difor vert det borgarskapet si oppgave å "løyse" problema som oppstår av undertrykkinga deira, som t.d. fusk.

Vår oppgave er å kjempe mot undertrykkinga, ikkje å administrere resultatene av denne.

KVIFOR GAR NSU/DG INN FOR EKSAMEN?

Det er nesten rørende når NSU/dg

sannheter", som "blir banaliteter". Noko argumentasjon for kvifor sitata karakteriserast slik finnast ikkje, og vi finn difor ikkje ut kva NSU/Dg meiner er galt med sitata.

Vi slår fast:

1. Innholdet i pensa og lærebøker avgjerast av staten (til føremon for kapitalen sitt behov). Er NSU/Dg samd i dette?
2. Eksamen skal kontrollere at du har tilegna deg dette stoffet godt nok. (Og det avgjerast ikkje av studentane sjølv).

Sjølvsagt kan du få inn progressiv litteratur og forskning i valfrie delar av pensum dersom vi kjempar for det. Men i dag utgjør det ein forsvinnande liten del av pensum, og oftest heilt underordna til eksamen. I all hovudsak vert vi kontrollert i pensum kor innholdet tilsvarar borgarskapet sin ideologi.

Og dette er vi imot! Sidan NSU/Dg er for eksamen, må de hevde at dette er heilt greit, eller at vi ikkje kan kjempe mot det avdi det ikkje kan avskaffast under kapitalismen. (Men berre å

Forts. siste side

STUDENTREPRESENTANT I RÅDET:

VÅRE BUNDNE MANDAT ER VÅR EIGA SAK!

Det har vore stor diskusjon kring tilsetjinga av ny undervisningskonsulent på ISV. Studentavisa har kontakta Elin Martenson, studenrepresentant i Instituttrådet, for å få veta meir om bakgrunnen for at saka vekte slik merksemd, og om hand-saminga av saka i rådet.

Georg Kamfjord har ei tid vore engasjert i stillinga som undervisningskonsulent. Då stillinga vart lyst ut, melde det seg ei rad søkjarar. Georg Kamfjord og Siri Gerrard vart innstilt på dei to første plassane. Fleritalet av studentane på ISV kom raskt fram til at Siri Gerrard laut få stillinga. Dette standpunktet var basert på to sentrale argument. For det første er det klart at det er svært få kvinner blant dei vitenskapleg tilsette på instituttet. I vårsemesteret vert det truleg berre ei kvinne att.

Siri Gerrard har i fleire år markert seg, m.a. som leiar for kjønnsrolle-seminaret, som jo og har vore diskutert den siste tida. Studentane meiner altså at det er viktig å sikra kvinnerepresentasjonen på instituttet.

Dessutan har Siri Gerrard klart tent studentane sine interesser i

den tida ho har vore tilsett. I tillegg til at ho har vore seminarleiar på samfunnsvitenskap, har ho og rettleia ei rekkje studentar under oppgaveskriving o.l. Dette er eit viktig argument, i og med at det i utlysinga vart poengtert at stillinga som undervisningskonsulent ikkje utelukkande var ei teknisk-administrativ stilling, men og nær knytta til det faglege. Grunngevinga for å innstilla Georg Kamfjord på første-plass, var at han har ei økonomisk utdanning (BI).

På instituttallmøte på ISV vart det så vedteke at studenrepresentantane i rådet med bunde mandat skulle gå inn for Siri Gerrard i stillinga. På same allmøte vart det elles vedteke eit krav om institusjonalisering av kjønnsrolle-seminaret.

Trass i det innlysande faktum at det er ei sak utelukkande mellom studentrepresentantane og student-

grunnplanet, vekte dette bunde mandatet reaksjonar i rådet. Ein freista kort og godt å trekkja i tvil grunnlaget for eit slikt mandat, med utgangspunkt i at allmøtet ikkje har høve til å sjå sakspapira i ei tilsetjingssak. Elin Martenson meiner at det er eit rimeleg krav at slike sakspapir vert tilgjengelege, og presiserer elles at bunde mandat for studentrepresentantar er noko resten av rådet ikkje har noko med. Denne diskusjonen vart elles ført på veggaviser på ISV, og det tykkjast vera brei semje om studentane sin rett til å påleggja sine representantar å røysta etter bestemte retningslinjer, dersom ikkje særskilte tilhøve gjer seg gjeldane under sakshandsaminga.

Trass i at rådet med 9 mot 7 røyster gjekk inn for at Siri Gerrard skulle få stillinga, er Georg Kamfjord no tilsett som undervisningskonsulent på ISV.

Debatten om bunde mandat er vonaleg ført vidare gjennom eit nyss avheldt instituttallmøte på ISV.

BOKMELDING:

Kapitalistiske reformer og marxisme

Av Eirik Fiva

D. Rjasanov: M
Marx og Engels
(ikke bare) for nybegynnere.
T.H. Nielsen:
Borgerskapets reformer og
marxismen.

Skal private erfaringer kunne integreres i samfunnsmessige læreprosesser som har utvikling av klassebevissthet i en omfattende proletarisk offentlighet som perspektiv, er en av forutsetningene at den sosialistiske venstresida realiserer egne forlag og aviser som er mest mulig uavhengig av den borgerlige offentlighet. PAX er foreløpig det eneste forlaget i Norge som aspirerer til å kunne fylle en plass i en proletær "motoffentlighet". Med det mener jeg at det er PAX som stadig slår til med offentliggjørrelser som både er teoretisk interessante (i marxistisk forstand) og som kan bidra til utviklingen av en ny sosialistisk strategi som unngår både variantene av den staliniske "revolusjonære" reformisme og sosialdemokratiets statsillusjoner.

Det revolusjonære perspektiv må utledes av arbeidernes klassespesifikke utbyttningsforhold til kapitalen kombinert med rådsutopien om et sosialistisk demokrati med en virkelig pluralisme i en kvalitativt ny produksjonsprosess (i ordets videste forstand) basert på kollektiv autonomi og selvvirkeliggjørelse.

To aktuelle PAX-bøker i denne sammenheng er David Rjasanovs foredrag fra 20-årene om Marx og Engels, og dansken Hviid Nielsens nye bidrag: Borgerskapets reformer og marxismen. Rjasanov (1870 - 1935 eller 1936) var medlem av bolsjevikpartiet og

leder av Marx-Engels instituttet. Han trodde ikke på Stalins politiske taktikkeri om "socialismens seier i et enkelt land", dogmatiseringen av marxismen til en verdensanskuelse og legitimasjonsvitenskap for overgrep i sosialismens navn. Han ble i 1931 rensket ut av Stalinfraksjonen i partiet.

Hans ambisjoner var å anvende den marxistiske metode til kritikk av marxismen. "Vi må undersøke hvilken innflytelse den daværende historiske situasjon hadde på Marx og Engels." Lorenz burde i innledningen drøftet debatten om den marxistiske metode som har foregått i de siste åra i stedet for bare å referere Rjasanovs forståelse av problemet ukritisk.

Noe upresist heter det på omslaget at "her er boka som ser utviklingen av den dialektiske teori i sammenheng med klassekampens historie."

Skal vi kritisere arbeidet for noe, måtte det være at Rjasanov springer alt for lett over de viktigste og samtidig de teoretiske epokegjørende økonomikritiske skrifterne til Marx (Kapitalen, Grunn-riss etc)

Dette var ikke Rjasanov alene om på denne tiden, og denne mangelen kan bl.a. tilskrives at det sentrale Marx-verk "Grunnriss til kritikken av den politiske økonomi" (fins på dansk) ikke ble kjent før langt senere, og da offentliggjort etter at nettopp Rjasanov hadde oppdaget dette viktige "råtkastet".

"Marx og Engels" er en særdeles lettfattelig og forøvrig interessant framstilling av en viktig del av den marxiske teoriehistorie, og egner seg som en innføring.

Nielsens bok tar opp ideologiske og politiske forutsetninger for forskjellige varianter av klassesamarbeidet, f.eks. at fascismen er et helt annet integrativt prinsipp enn den sosialdemokratiske sosialstat. Som Marx har vist i økonomikritikken er profittaten tendensielt fallende. Det er et problem i marxismen hvordan/om dette kan empirisk påvises på annen måte enn konstateringer av store kriser har funnet sted, f.eks. verdenskrisen fra 1929 og den aktuelle krise i 70-åra. Borgerskapet har hindret økonomisk sammenbrudd. (Komintern trodde at 30-års krise mekanisk ville føre til sosialisme bare man greidde å knuse sosialdemokratiets lammende grep på arbeiderklassen!) Klassesamarbeidets suksess i stadig skiftende former er samtidig et varsel om tradisjonelle sosialistiske strategiers udugelighet. Særlig Komintern-tradisjonens strategier (AKP, NKP, KA) burde forvises til skraphaugen. Spørsmålet i dagens vestlige industrisamfunn er ikke å lede det revolusjonære subjekt, arbeiderne. (På det nåværende tidspunkt fins det forøvrig ikke revolusjonære tendenser i subjektiv forstand). En revolusjonær situasjon vil sannsynligvis innebære en omfattende økonomisk og politisk krise, at "de utbyttede og deres allierte" i omfattende grad ikke lenger vil leve med det gamle systemet, og at "utbytterne og deres allierte" ikke lenger kan eie og regjere på den gamle måten. For at en slik situasjon i det politiske arbeidet engang skulle kunne bli en reell mulighet, er det viktig at sosialister gir avkall på "fortroppholdningen" med ferdiggjorte program som skal presses ned over massene. Tvert i mot må man ta utgangspunkt i klassebestemte gjennomsnittsinteresser, som vil være preget av f.eks. statsillusjoner, men som har elementer i seg som peker utover, i sosialistisk-frigjørende retning. Det må utvikles organisasjonsformer hvor utvikling av klassebevissthet kan knytte an til individers livshistorier for på den måten å unngå at klassebevisstheden oppfattes som en abstrakt kategori.

En del av dette politiske arbeidet tar Nielsen opp i boka si: Et oppgjør med Komintern-tradisjonen, de

som ønsker å institusjonalisere klassekampen til bare å foregå på dette systemets premisser, og med Keynes og med venstrekeynesianske illusjoner. Som en ideologikritikk er boka god, og dessuten vel-skrevet og lettlest slik at også denne kan leses av folk som er lite bevandret innen marxismen. Hovedavsnittene behandler Lenin, Max Weber og Keynes og ulik/politisk praksis i den kapitalistiske sosiale ordens forskjellige "faser" i forlengelsen av slike teorier. Nielsens bidrag formidler en viktig forståelse av det borgerlige samfunns handlingsmønstre, og gir positive bidrag til en sosialistisk

strategisk nytenking. Boka kan kritiseres fordi den ikke sammen-binder framstillingen med den marxiske kritikk av den kapitalistiske økonomiens generelle bevegelseslover. I stedet for å avfeie den s.k. kapitallogikken i en fot-note, som Nielsen gjør, ville boka blitt enda bedre om forfatteren hadde trukket positiv lærdom av det grunnleggende arbeid "den kapitallogiske skole" har gjort med å rekonstruere kritikken av den politiske økonomi.

Til tross for denne viktige innven-ding, er "Borgerskapets reformer og marxismen" en bok vi har lest med stort utbytte.

PRESSEMELDING

Ved Universitetet i Oslo er det nå nedsatt et Aksjonsutvalg mot den nye disiplinærlova. Aksjonsutvalg blir antakelig også nedsatt i de andre universitetsbyene mot denne lova. Lovforslaget innebærer at studenter kan utvises for alt fra fusk til politisk aktivitet. Aksjonsutvalget oppfatter lovforslaget som et kraftig angrep på studentenes demokratiske rettigheter og vil reise kamp mot lovforslaget.

Aksjonsutvalget tar kraftig avstand fra at Kollegiets AU ikke vil sende lovforslaget ut til høring i fakultetsrådene slik som forutsatt. Dette betyr at denne lova blir tvunget gjennom på en måte som skal hindre studenter og lærere i å protestere mot lova.

Vi vil oppfordre alle demokratisk innstilte personer, grupper og foreninger om å støtte opp om vår kamp mot "tyske tilstander" ved universitetene og høyskolene i Norge. Vi ønsker støtte til vår kamp mot interne "domstoler" ved universitetene og den skjerpinga den nye lova innevarsler overfor studentene og for den politiske aktiviteten ved universiteter og høyskoler.

Aksjonsutvalget er foreløpig tilsluttet av Grønt Gras, Progressiv Front, Sosialistisk Offensiv, Rød Front, Univer-

sitetet SV, Sosialistisk Front, Norges Kommunistiske Studentforbund, Norsk Studentunion, Norsk Tjenestemannslag avd. 108/4.

Støtte kan sendes til: Aksjonsutvalget mot Disiplinærlova
c/o Norsk Studentunion
Løkkevn. 7
Oslo 2
Tlf. 56 69 94

Oslo, 20. 10. 77
AU/Aksjonsutvalget

KOMMENTAR TIL PRESSEMELDINGA

Redaksjon i Studentavisa synest det er flott at dei nemde organisasjonane har tilslutta seg dette Aksjonsutvalget mot den nye disiplinærlova, og meiner at det kan tyde mykje når det gjeld den vidare kampen mot lova.

Dette er eit døme som studentane over heile landet lyt følgje, og som vi er samde i Aksjonsutvalet si oppmoding om å nedsettje slike utval på dei andre universiteta.

Studentutvalet i Tromsø tok initiativet til å danne eit slikt Aksjonsutval tysdag 8.11. Dei sende innbyding til alle AU'a, tingrepresentantane NSU/DG og USV med framlegg til plattform for utvalet. Diverre var det berre NKS og PF som møtte opp, og redaksjon vil spesielt kritisere USV for at dei ikkje ville møte

Forts. siste side

UNIVERSITETSSTYRET MÅ GI HELGE RAMSTAD STIPENDIATET ATTENDE:

Både stipendiatordninga og rent faglege grunner tilsa at Ramstad skulle få stipendiet att.

Sivilombudsmannen stadfesta for det første at det skal ekstraordinære tilhøve til, som t.d. misbruk av stipendiet, for å nekta ei forlenging av dette. Slike ekstraordinære tilhøve fanns ikkje i denne saka.

Ramstad hevda at ein ikkje kunne vurdera eit pågåande forskningsarbeid åleine ut fra dei forskningsnotatene ein forskar utarbeider til eige bruk. Sivilombudsmannen stadfesta og at desse notatene ikkje kunne seiast å vera avgjerande. Men det var altså dette styret fann å leggja avgjerande vekt på, — noko anna er umogleg. Rettleiaren sin uttalelse gav ei klår tilråing om forlenging. Korkje i samband med Ramstad sin spurnd til styret om ei grunngeving i november '75, eller gjennom Sivilombudsmannen si vel eittårige handsaming av saka har det frå styret kome fram nokre andre negative moment enn dei to faglege vurderingane som var basert på desse notatene. Styret la altså ikkje berre avgjerande vekt på vurderingane, det oversåg og rettlear si klare tilvising, trass i at det er nett denne som må, iflg. vanleg praksis også vert gjeve avgjerande vekt.

Styret hadde altså ikkje sakleg grunn til å avslå Ramstad sin stipendforlenging. Tvert imot tilsa både stipendiatordninga og rettleiaren si vurdering nettopp ei stipendforlenging.

Sidan Sivilombudsmannen si vurdering kom, er det klart at Univer-

sitetsdirektoren har teke det standpunkt at Ramstad si sak i det heile ikkje lyt opp i styret avdi Sivilombudsmannen ikkje peiker på formelle feil i sakshandsaminga. Dette gjeld sjølv sagt ikkje. Det denne saka galdt, — og framleis gjeld, er: Var det grunnlag for styret ut fra stipendiatordninga og Ramstad sitt faglege arbeid å nek-

ta ei stipendforlenging? Svaret er nei. Både Ramstad og andre ved Universitetet har kritisert styret sine standpunkt både med omsyn på styret si oppfatning av stipendiatordninga og vurderingane. Etter over to års handsaming har Sivilombudsmannen korrekt slege fast at styret har teke feil. Det førre styret gjorde eit feilaktig vedtak,

overhøyrd kritikk, og forsvarte sitt vedtak og freista trøtta ut Ramstad og opinionen. No får det vera nok. Universitetet har lita æra av å handsama Ramstad slik det har vorte gjort. No må Ramstad få attende stillinga si snarast, slik at han ikkje vert påført ytterlegare skade, og kan fullføra prosjekta sine.

Det har vore lagt fram utførlege utreingar og einstemmige resolusjonar frå stipendiatene, fagforeiningar og studentorganisasjon i den tidlegare handsaminga av saka. Det sama skjer no når saka skal opp i styret igjen.

vil studentrepresentantane gjere vidare i saka?

STATEN HAR DET ØKONOMISKE ANSVARET FOR STUDENTANE SI VELFERD.

Intervju med ein av studentrepresentantane i samskipnadsstyret, Harald Fagerli.

Kor stor er husleigeauka på dei ulike boligane og kva tid kjem ho?

HF: For eit rom vil prisen gå opp fra 340 kr. til 415, for to rom vert prisen 815 kr. og for tre rom 905. Auka er planlagt å gjelde frå 1. januar 1978. Det vert då to aukingar, den andre kjem i juli same år.

Kva tykkje du at dette vil tyde for studentane i høve til bortebruarstipendiet?

HF: Sjølv om det har vore prisstopp dette semesteret, syner det seg at bortebruarstipendiet dekkje

ein mindre og mindre prosent av husleigene enn tidlegare. Men ein må hugse at intensjonane bak bortebruarstipendiet er at det skal dekkje meirutgiftene ved å bu borte frå heimen.

Kva slags grunngeving har fleirtallet i styret for å gå inn for husleigeauke?

HF: Dei har ein tosidig argumentasjon, og har to direktiv å gå etter. Det første er at dei først ser på utgiftene, og så setter dei opp husleiga som salderingspost. Dette for å få eit budsjett med balanse. På den andre sida så har dei ein formålsparagraf som seier at det skal ytast velferd til studentane, tenester skal ytast gratis, eller så rimelege som mogleg.

På den måten står direktiva i mot-

setnad til kvarandre.

Kva syner dette om staten sin politikk ovanfor studentane?

HF: Staten har ansvaret for velferdspolitikken. Det kjem mellom anna til syne når det gjeld ankeretten. Eit mindretal i styret kan anke til KUD som har det avgjerande ansvaret.

Men staten er ikkje villige til å ta ansvaret i praktisk politikk. Dei vil ikkje innfri primærkrava frå studentane som m.a. er ein stipendandel på 40%, og auka tilskot til samskipnaden som vil halde husleigene på rimeleg nivå.

Konsekvensane av dette er ei forverring av den daglege stoda til studentane.

Dei må ta opp store lån som fører til auka gjeldsbyr og utryggleik etter studiet. Dette trur eg og er årsaka til dei opplysingar som sei at studentalet er gått ned. Det har rett og slett vorte for dyrt å studere. At studentane må ta opp store lån fører og til at dei vil bli fortast mogleg ferdig, og med det aukar arbeidspresset.

Mange tar arbeid ved sida av studiane for å klare seg økonomisk, og det trur eg mellom anna er årsaka til at den studentpolitiske aktiviteten er gått ned.

Kva slags krav må vi stille og kva

UNIVERSITETET OG

Forts. fra side 2

for verdens fattige folkemasser. Forskingen er derfor bare med på å opprettholde underutviklingen i verden, ble det hevdet, med mindre den bryter med sin konsentrasjon om i-landenes ytterligere materielle vekst - og dermed u-landenes underutvikling. På den annen side vil det være behov for større midler til u-landsforskning, slik at studenter og lærere på universitetet virkelig forstår u-landenes problemer og avhengigheten mellom u-land og i-land.

— Amerikanere og engelskmenn kjenner i det minste til u-landsproblemen, men her i Norge lever en i en fantastisk uvitenhet, sa en representant fra India.

Blant foredragsholderne var professor Johan Galtung, Arne Ness og Dag Poleszynski. Det vil bli utarbeidet rapport fra seminaret.

Arne Hetland

dertrykking og kontroll. Men dersom vi ikkje skal verte abstrakte må vi nytte desse diskusjonane for å verte betre i stand til å slost mot eksamensterror i dag.

3. Vi har aldri hevda at det er likegyldig om vi vert evaluert på eller utanfor universitetet. Vi vil kjempe mot begge delar, og no gjeld det eksamenspresset og -terroren på universitetet.

Redaksjonen.

PROGRESSIV FRONT OG KAMPEN MOT VINDMØLLENE

Forts. fra side 6

av læringsprosessen. I den rasjonaliserte utdanninga foregår læring, studium og eksaminasjon gjennom standardiserte prøver, programmerte opplegg og byggeklosstudier under et stadig tidspres. Studentene sosialiseres til et gjennomført teknokratisert og rasjonalisert samfunn.

I Norge i dag finner vi fortsatt sterke innslag av alle de tre forskjellige eksamenssystemene. For universitetene henger dette sammen med bl.a. to forhold: Universitetene har tradisjonelt hatt en relativ sjølstendighet, slik at rasjonaliseringa og effektiviseringa har møtt på vesentlige hindringer i universitetsstrukturen. Dette er nå i ferd med å endres gjennom de omfattende styrings- og studiestrukturendringene som er på trappene. Dessuten kvalifiserer universitetene i overveiende grad for stillinger innenfor den statlige sektor (skole, helse- og sosialvesen, forvaltning, administrasjon og mediaarbeid). Her har eksamensresultater og formell kompetanse til vanlig spilt en lang og større rolle enn i det private næringslivet.

Hva slags eksamenssystem bør vi gå inn for?

Det vi har sagt til nå, gjør det klart at vi ser det som utenkelig at de funksjonene eksamenssystemet ivaretar skal kunne avskaffes under kapitalismen.

Men det kan tenkes ulike studieformer, undervisningsfor-

mer og eksamensformer som i større eller mindre grad kan bidra til å dempe disse virkningene. I denne sammenheng er det heller ikke likegyldig hvor vi evalueres. Universitetenes relative sjølstendighet gir studentene i allianse med progressive lærere større muligheter til å influere på eksamensordningene enn om evalueringa var direkte underlagt kapitalens og statens behov. Hvis vi ikke i dag forsvare ordninga med evaluering på universitetene, åpner vi også dørene fullstendig for en ekstern styring med pensum og undervisningsopplegg.

En konkret politikk er derfor ikke å rope "hei til eksamensterror", men å kjempe mot studietidsnedkortinger, oppsplitting av faga i mindre kurs og vektallsordninger og hyppige eksamener (jfr. innstillingene fra Gradskomiteen, Cand.mag.-komiteen osv.). Vi må kjempe for mer gruppearbeid og sjølstendig oppgaveskriving i tilknytning til konkrete prosjekter, og arbeide for å utvikle et faglig innhold med et kritisk samfunnsmessig perspektiv.

Spørsmål til PF.

I denne kampen må vi spørre hvor PF står: Mener virkelig PF at det er likegyldig hva slags evalueringsformer vi er underlagt og hvor evalueringa finner sted? Tar PF sjølkritikk på lederartikkelen i siste nr. av "Studentavisa"?

NSU/Delegatgruppa.

Redaksjonen svarer NSU/dg, og står fortsatt på parolen

NEI TIL EKSAMENSTERROR!

Forts. fra side 6

stille krav som kan oppfyllest under kapitalismen ville vel føre til reformisme, eller?)

Er kampen mot eksamensundertrykkinga "abstrakt"?

NSU/Dg. stiller opp ei motseiing mellom det å kjempe mot eksamensterror, og det å kjempe mot studietidsnedkortinger, oppsplitting av faga i mindre kurs osv.

Vi ser ikkje noko motseiing her, og meiner vi lyt slost mot undertrykkinga på alle område, — mot eksamensterror, mot oppsplitting av faga osv.

Det synest som om NSU/Dg. konstruerer opp denne motseiinga i ein fortvilt freistnad på å bygge opp sin eigen "argumentasjon" for at kampen mot eksamensterror er "illusjonspolitikk".

Kamp mot eksamensterror er ikkje konkret nok, hevdar NSU/Dg.

Vi foreslår at delegatgruppa tar seg ein runde og spør folk som no står oppe i eksamenspress og -nervøsit, som slit med munnlege eksamanar og kaldsvette hender, om dei ønsker at dette presset skulle vere meir konkret?! Også samstundes argumentere for at dei som er mot desse jævlege eksamenane er abstrakte og pratar i "halvsannheter" og "banaliteter".

Til sist:

1. NSU/Dg. lyt gå konkret inn på argumenta våre og syne dei attende, dersom diskusjonen skal verte særleg fruktbar.

2. Vi er heilt for å diskutere korleis herskarklassen opp gjennom historia har nytta eksamen til un-

HF: Studentane har inga rett til å forhandle med staten. Vi må difor angripe gjennom samskipnaden.

Studentrepresentantane har vore i kontakt med ein jurist som har peika på det ulovlege ved framgangsviset til samskipnaden. Det er ikkje lov å ta att dei tapte inntektene som ein prisstopp medfører, ved å auke prisane valdsamt etter prisstoppen. Det er i strid med prisstoppen sin intensjon.

I samskipnadsstyret er det lite vi kan gjere. Vi er i eit mindretal, og husleigeauke vil vi heilt sikkert få.

Det er mogleg å anke, men vi har ikkje noko meir tru på staten enn på dei som sit i styret. Så anken blir nok avlegen. Det vi kan oppnå med ein slik anke er å avsløre staten sin politikk.

Vi vil leggje vekt på å spre informasjon om budsjettet, studiefinansieringa og staten sin politikk, og vil freista å få i gong ein underskriftsaksjon i samarbeid med Studentutvalet, NSU/DG og leigebruarutvala.

Til sist vil eg streke under det viktige at folk diskuterer budsjettet og aksjonsformer og den aksjonsforma som er mest aktuell er vel å nekte å betale husleige.

Vi må stå samla mot truslar om til dømes utkastning, og vi må syne at vi ikkje har gjeve opp kampen ved å demonstere ved neste styremøtet.

KOMMENTAR — forts. fra s. 7

opp og danne Aksjonsutvalet. Dette er ei stor hindring for å få i gong kampen mot disiplinærlova alt no, før rektormøtet. Resolusjonane som hovudallmøtet har fatta om saka har synt stor semje mot lova, og vi stiller oss difor uforståande til USV/NSU/dg sin praksis her. Er USV o.b. interesserte i ein brei og slagkraftig motstand mot denne lova? Redaksjonen

'Ikke bare Loran C'

— skriver avisene om høstlista fra Pax. Sant nok. Loran C er bare én blant mange pågående paxbøker. Og det kommer flere.

I bokhandelen finner du årets paxbøker — og gratis PaxKatalog!

